

MERENJA U HIDROTEHNICI

VODOMERI, METODE PREGLEDA I DALJINSKO OČITAVANJE VODOMERA

Grupa:

Petar Milošević 527/19

Vladan Savić 510/19

Dragan Petkovski 643/19

Anđelka Tošić 582/19

- Predmetni profesor:
prof. Dr Dušan Prodanović
- Predmetni asistenti:
doc.dr Damjan Ivetić
Miloš Milašinović

VODOMER

- Meri, memoriše i prikazuje zapreminu vode koja je protekla kroz merni uređaj
- Vodomer se koristi za merenje zapremine čiste, hladne ili zagrejane vode, a upotrebljavaju se u domaćinstvu, poslovnom prostoru i lakoj industriji

Vodomjer za domaćinstvo

Industrijski vodomjer

VRSTE VODOMERA

U zavisnosti od mehanizma vodomera razlikujemo:

Mehanički vodomjer

Elektromagnetni vodomjer

Superstatični vodomjer

Ultrazvučni vodomjer

Vrtložni (vortex) vodomjer

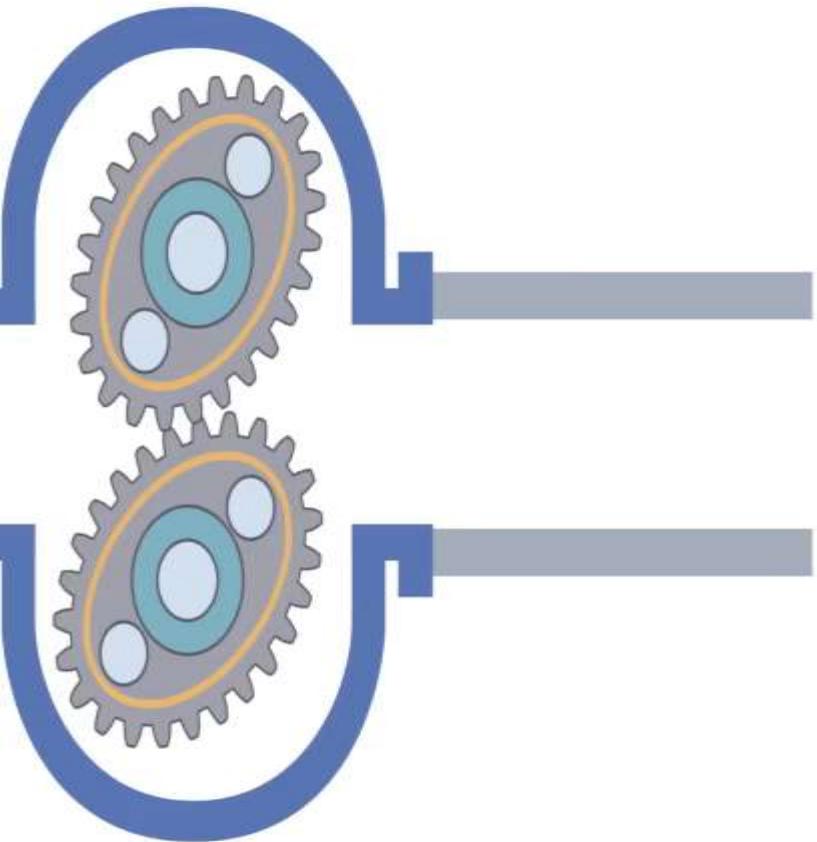

Mehanički (tahometrijski) vodomeri

Mehanički (tahometrijski) vodomeri:

- Najčešće primenjivani vodomeri
- Jednomlazni ili visemlazni
- Mehanički vodomeri sa mokrim mehanizmom
- Mehanički vodomeri sa suvim mehanizmom
- Mehanički precizni vodomer sa PID kontrolerom
- Mehanički vodomer sa adapterom za daljinsko očitavanje potrošnje vode

placement

Ultrasoni

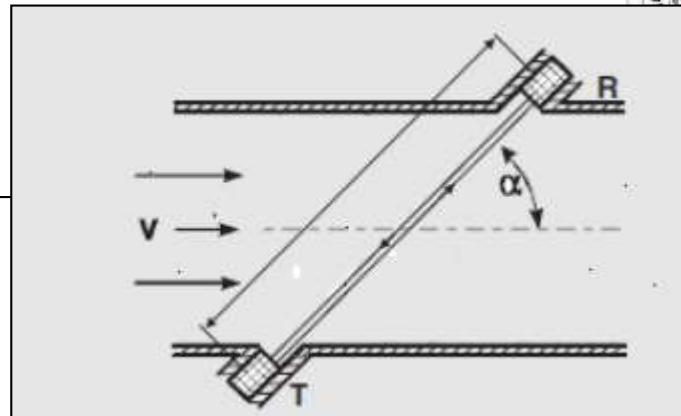

and converts

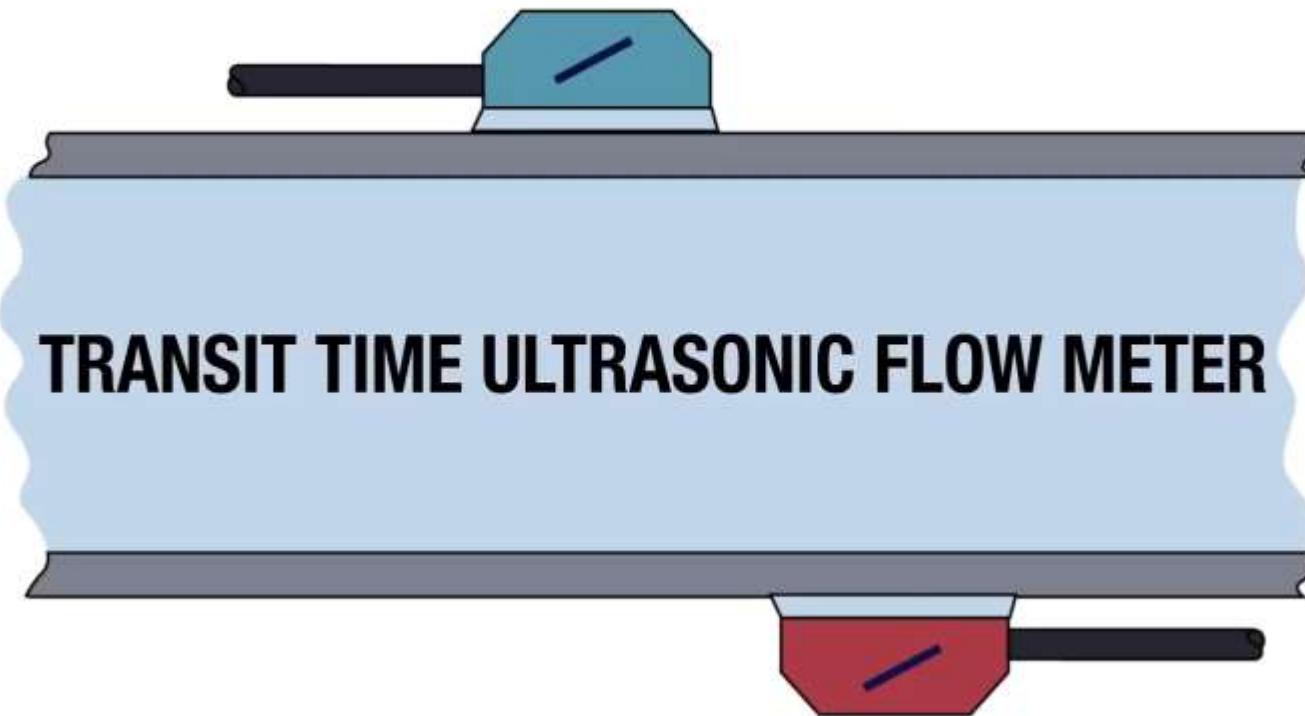
Ultrazvučni vodomjer

- Postoje dva tipa:
- Doplerov
- Tranzitni
- **Tranzitni ultrazvučni vodomjer**
- Protok je proporcionalan razlici vremena tranzita
- Sastoji se iz četiri dela:
- Deo za merenje protoka
- Kompjutera
- Dva predajnika pulsa

Ultrazvučni vodomjer

TRANSIT TIME ULTRASONIC FLOW METER

Dimenzionisanje prečnika vodomera i odabir vodomera

Dva postupka dimenzionisanja:

- Na osnovu maksimalne potrošnje vode
- Na osnovu gubitka pritiska u vodomeru

Klase tačnosti vodomera:

Do 2006. klase tačnosti A,B,C i D

Nova regulativa:

- Minimalni protok (Q1 ili Qmin)
- Prelazni protok (Q2)
- Stalni protok (Q3)
- Protok preopterećenja (Q4 ili Qmaks)
- Vrednost R predstavlja odnos protoka Q3/ Q1

Klase tačnosti vodomera

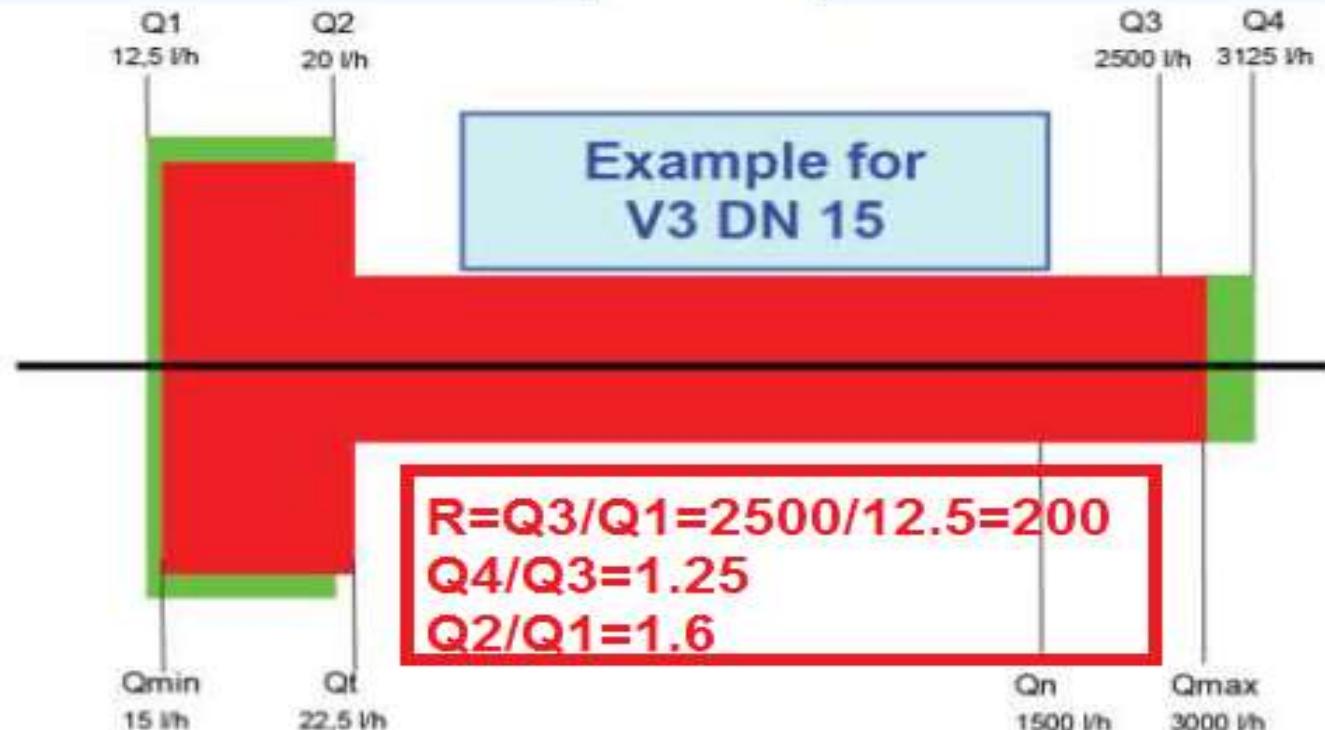
FORMER APPROACH

Class C $Q_n = 1.5 \text{ m}^3/\text{h}$
 $Q_{\max} = 3000 \text{ l/h}$
 $Q_{\min} = 15 \text{ l/h}$
 $Q_t = 22.5 \text{ l/h}$

NEW APPROACH (MID)

$Q_3 = 2.5 \text{ m}^3/\text{h} R = 200$
 $Q_4 = 3125 \text{ l/h} (2500 \times 1.25)$
 $Q_1 = 12.5 \text{ l/h} (2500 / 200)$
 $Q_2 = 20 \text{ l/h} (12.5 \times 1.6)$

Primer prelaska sa starog na novi sistem klasiranja vodomera

DALJINSKO MERENJE

- Savremeni vodomeri sa daljinskim očitavanjem u zadnjih 10 godina počinju da zamenjuju obične vodomere.
- Informacije se šalju preko:
 - Kabla
 - Signala

DALJINSKO MERENJE

- Očitavanje vodomera može biti:
 1. Mobilnim očitavanjem – čitač peške prolazi kroz ulicu i očitava vrednosti vodomera
 2. Drive by radio očitavanje - čitač prolazi vozilom kroz naselje i prikuplja podatke od vodomera preko radijskih talasa
 3. FIX network očitavanje – najnoviji vid očitavanja. Stvarno daljinsko očitavanje bez uticaja čoveka (očitavanje se vrši sa jednog centralnog mesta pomoću koncentratora)

DALJINSKO MERENJE

RadioRead WALK-BY / DRIVE-BY

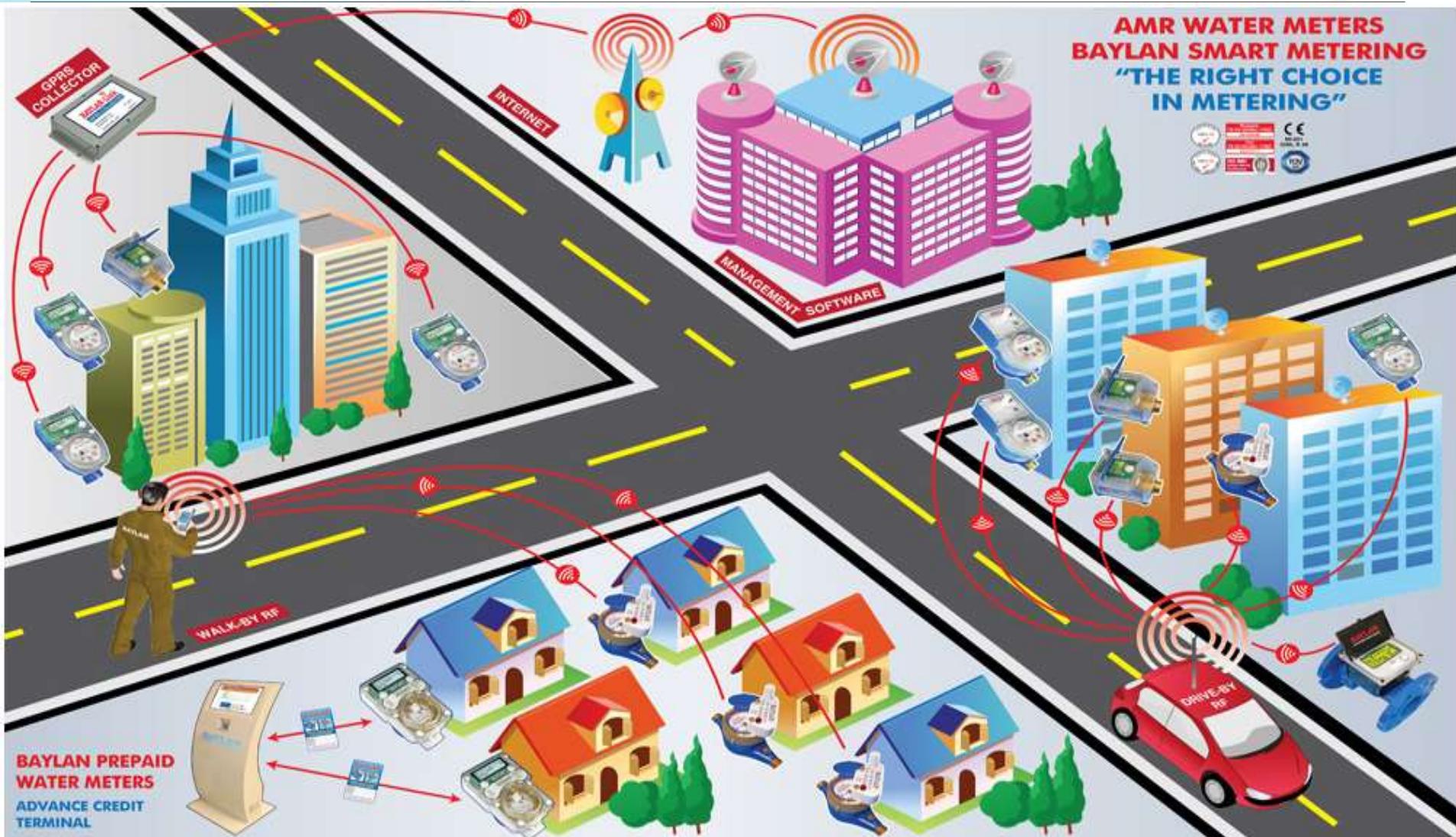
DALJINSKO MERENJE

and meets the huge challenge of preserving this resource.

DALJINSKO MERENJE

DALJINSKO MERENJE

Prednosti:

- Očitavanje vodomera u odsustvu vlasnika
- Dobijanje tačnih podataka u bilo kom vremenu
- Tačan obračun potrošene količine vode
- Hitna kontrola, pravovremeno obaveštavanje vlasnika o havariji

Mane:

- Veća cena u odnosu na obično očitavanje

METROLOŠKO UPUTSTVO ZA PREGLED VODOMERA

Vodomjer treba da prodje određene kontrole da bi se koristio.

Kontrola se sastoji od:

- Formiranja serije uzoraka
- Plana uzimanja uzoraka za prijem i odbijanje uzoraka
- Postupaka pregleda uzoraka
- Prelazne i završne odredbe

LABORATORIJA ZA BAŽDARENJE I ISPITIVANJE VODOMERA

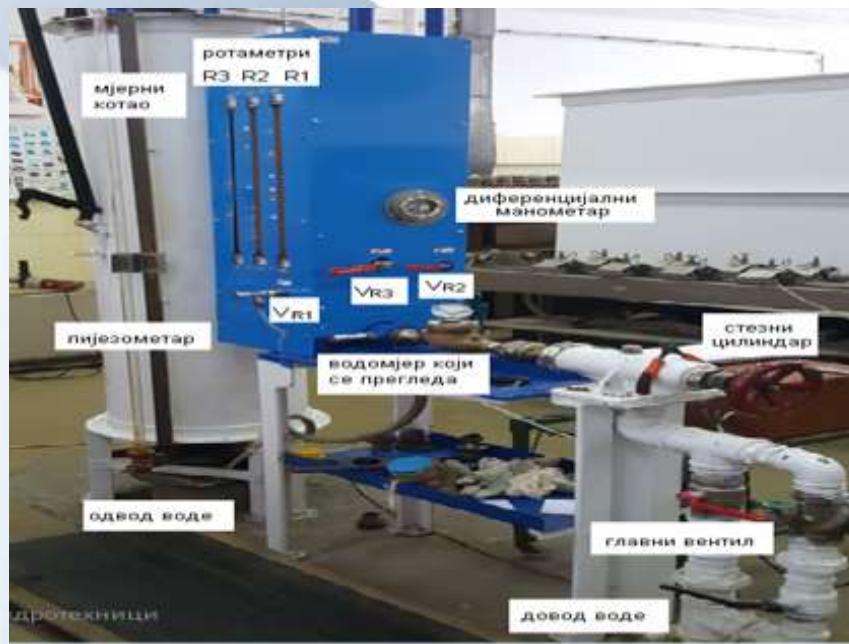

Postupak baždarenja:

- Spoljašnji pregled - Utvrđuje se pripadnost vodomera određenom tipu u pogledu materijala, oznaka, konstrukcije itd.
- Provera zaptivnosti

Spoljašnji pregled

Provera зaptivnosti

LABORATORIJA ZA BAŽDARENJE I ISPITIVANJE VODOMERA

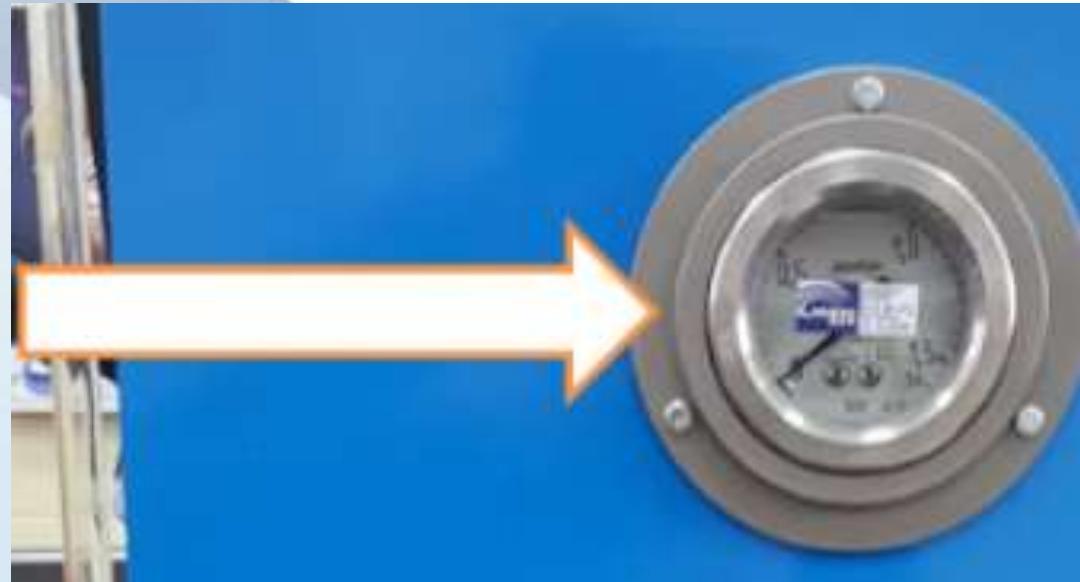

Postupak baždarenja:

- Proveru vrednosti greške merenja na pojedinim protocima vode
- Provera pada pritiska

Provera vrednosti greške

Provera pada pritiska

ZAPREMINSKA METODA

Сипа се у казан
посудом више
тачности

Читање на метру
(на посуди)

Корекција
очитаног на
метру посуде

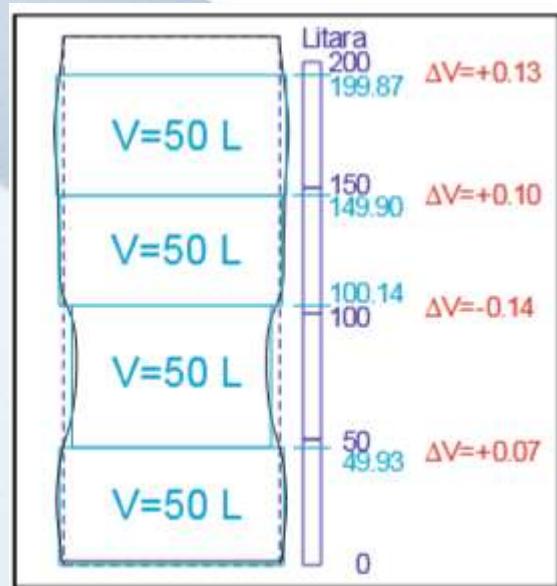
Запремина еталонирања, V (L)	Средња вредност запремине, V_{sr} (L)	Корекција, ΔV (L)	Мерна несигурност, U (L)
50	49,93	+ 0,07	0,20
100	100,14	- 0,14	0,19
150	149,90	+ 0,10	0,19
200	199,87	+ 0,13	0,20

- Računaju se absolutna i relativna greška.
- Greške vodomera moraju biti u skladu sa propisima

ZAPREMINSKA METODA

- Sipa se četri puta po 50 L
- Očitava se sa metra
- Računaju se korekcije zapremine u odnosu na etalonirane zapremine

Idealan kazan i realan kazan

HVALA NA PAŽNJI !!!!!